

Achtergronden van het bosdecreet in Vlaanderen

In het Belgisch Staatsblad van 28 september 1990 verscheen het Bosdecreet van 13 juni 1990. Hierdoor werd in het Vlaamse Gewest een nieuwe boswetgeving van kracht, die grotendeels het oude Boswetboek van 1854 verving.

Dit Bosdecreet is niet in één dag tot stand gekomen. Het is het resultaat van jarenlange discussie, uitgaande van bosbouwers maar met een sterke betrokkenheid van allerhande belangengroepen en gebaseerd op de bosbouwkundige en maatschappelijke ontwikkeling.

Algemene karakteristieken van het bos in Vlaanderen

De bosoppervlakte in Vlaanderen wordt geraamd op ongeveer 115.000 ha, d.w.z. 8,5% van de oppervlakte. Zeer betrouwbare cijfers zijn dit evenwel niet. Het bos is onregelmatig verspreid. De meeste bossen komen voor in de provincies Antwerpen en Limburg (15%). Van een echte bosarmoede daarentegen kan gesproken worden in Oost- en West Vlaanderen (2-4%). De boomsoorten bestaan ongeveer uit 50% loofbomen (eik, beuk, populier) en 50% naaldbomen (grove den en corsicaanse den).

De algemene toestand van de bestaande bossen mag globaal genomen als positief beoordeeld worden. Niettemin moet gewezen worden op enkele ongunstige punten:

- de bossen komen meestal voor op arme tot zeer arme gronden, die bovendien door vroegere gebruiken vaak nog verarmd en gedegradeerd werden;
- de bossen staan nog altijd bloot aan allerlei gevaren en bedreigingen, zoals woningbouw, landbouw, industrie, recreatie en infrastructuurwerken;
- de vitaliteit van de bossen wordt aangetast door zijn inwendige opbouw en door externe factoren, zoals pollutie;
- de rentabiliteit van de bossen is zeer gering, zo niet negatief;
- de natuurwaarde van vele bossen is vrij gering.

Ook de bijdrage van het Vlaamse bos aan de houtproductie is zeer beperkt. De ramingen variëren tussen de 300 en de 400.000 m³. In vergelijking met het jaarlijks houtverbruik (ongeveer zes miljoen m³) is dit een zeer laag cijfer (5%).

Belangrijk zijn eveneens de eigendomsverhoudingen. Bijna 70% is privé-bos, 15% is gemeentebos en 12% is eigendom van het Gewest.

Het bosbeleid in België gebeurde tot 1974 op nationaal niveau. Het is derhalve niet verbazend dat het in hoofdzaak gericht was op Waalse toestanden, aangezien meer dan 80% van het Belgisch bos in Wallonië ligt. Sindsdien heeft zich een eigen Vlaams bosbeleid ontwikkeld, dat gesteund is op de ontwikkeling in de bosbouwkundige wetenschappen alsook in de analoge veranderingen van de maatschappelijke achtergronden. Deze worden door Dua (1991) als volgt omschreven.

1. Het bos is "gemeenschaps"-goed.

Velen voelen zich hedendaags rechtstreeks betrokken bij het bos in hun onmiddellijke omgeving en dit ongeacht het eigendomsstatuut, de toestand of de beheersdoelstelling van dit bos.

2. Het bos als "sociaal" object binnen een ecologisch kader.

Hierbij wordt onderlijnd dat de functievervulling van het bos niet mag gebeuren ten koste van het bos zelf. Dit betekent dat het bosgebruik moet geplaats worden binnen ecologische randvoorwaarden.

3. Sociaal nut moet betaald worden.

Tegenover de erkenning van de globale sociale functie van het bos dient logischerwijze ook een vorm van compensatie door de gemeenschap gesteld te worden.

Rekening gehouden met dit alles kunnen de basisprincipes van het Vlaams bosbeleid als volgt samengevat worden.

- bosbehoud en bosbescherming zijn van primair belang; daarnaast wordt, zo mogelijk, gestreefd naar uitbreiding van het bospatrimonium;
- multifunctioneel beheer, in het bijzonder van de openbare bossen, op een zo hoog mogelijk niveau;
- inschakeling van alle bossen, ook privé-bossen, in de functievervulling.

Bestaande wetgeving omtrent bossen

De algemene boswetgeving in België bestaat uit een aantal grotere en kleinere wetgevingen, die

evenwel niet altijd complementair zijn, maar vaak aanleiding geven tot betwistingen en rechtsonzekerheid. Terzelfdertijd hebben meerdere overheidsdiensten een verantwoordelijkheid, hetgeen natuurlijk ook aanleiding geeft tot conflictsituaties.

Het ware wenselijk dat de reglementering inzake bossen gebundeld ware in één enkele wetgeving. In de huidige omstandigheden is het in Vlaanderen evenwel niet te verwachten dat hieraan fundamentele verbeteringen kunnen gebracht worden.

Het bosdecreet is tot stand gekomen op een ogenblik dat volgende wetten min of meer betrekking hadden op het bos.

1. Het boswetboek van 1854. Dit vormde ongetwijfeld de voornaamste basis. Deze wetgeving, die toendertijd zeer vooruitstrevend was, had twee bijzondere kenmerken: zij had bijna uitsluitend betrekking op de openbare bossen en zij was vooral economisch en politieel gericht. Een aantal artikelen uit het oude boswetboek werd, geheel of iets aangepast, overgenomen in het bosdecreet. Het betreft vooral technische artikelen, die handelen over de veilingen, de exploitaties en de rechtspleging.
2. In 1931 werd een wet goedgekeurd op de bescherming van particuliere bossen. Deze wet was in feite van geen betekenis en werd ook nooit toegepast. Door het Vlaams Bosdecreet wordt hij opgeheven.
3. De wet van 1962 op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening regelde de ontbossingen. Hierdoor was hij van groot belang, vooral voor het behoud van privébossen. Door allerlei omstandigheden heeft deze wet evenwel niet aan de verwachtingen beantwoord. Gebonden aan deze wet

zijn de gemeentelijke verordeningen met betrekking tot beplantingen. Deze verordeningen zijn steeds het voorwerp geweest van grote discussies. Door het bosdecreet komen zij grotendeels te vervallen.

Er moet ook gewezen worden op de positie van het bos in de gewestplannen. Opvallend hierbij is de versnippering van het bos over diverse gebieden, zodat het bosbehoud ook niet verzekerd is.

Daarnaast moet o.a. nog verwezen worden naar volgende wetten:

- Het veldwetboek, voornamelijk betreffende aanplantingen in agrarische gebieden.
- De wet van 1931 op het behoud van monumenten en landschappen. Deze wet is van belang voor "geklasseerde" bossen. Hierdoor rijzen vaak moeilijkheden bij het opstellen van beheersplannen, bij het uitvoeren van kappen en bij het heraanplanten.
- De pachtwet van 1988. Hierdoor wordt de bebossing van landbouwgronden sterk bemoeilijkt.
- De wet op het natuurbehoud van 1973. Deze wet omvat o.a. een hoofdstuk over de bosreservaten, alsook diverse mogelijkheden tot financiële ondersteuning. Deze artikels werden nooit uitgevoerd. Door het Bosdecreet werden de bepalingen over de bosreservaten opgeheven.
- De jachtwet van 1882. Deze wet heeft in feite geen rechtstreekse relatie met de boswetgeving.

Ontstaan en ontwikkeling van het Vlaams bosdecreet

Reeds in de zestiger jaren groeide de overtuiging dat het Boswetboek van 1854 moest worden aangepast of vernieuwd. Enkele schuchtere pogingen

werden ondernomen om bepaalde aanpassingen door te voeren, doch zonder succes.

Intussen evolueerde België politiek zeer sterk. Door de wet van 1 augustus 1974 op de voorlopige gewestvorming was een gedifferentieerd bosbeleid in Vlaanderen mogelijk. Dit was evenwel maar een eerste stap. Een mijlpaal betekende de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen. Aldus werd België opgesplitst in drie Gewesten. Vlaanderen, Wallonië en het Hoofdstedelijk Gewest Brussel. Tevens werd een Vlaamse Raad met decretale bevoegdheid opgericht.

Na 1974 werd van Vlaamse zijde steeds hardnekkiger gepoogd om het Boswetboek te vernieuwen. Het eigenlijk initiatief tot de opstelling van een specifiek "Vlaams Boswetboek" werd genomen in 1979. De minister (Galle) belastte een werkgroep met het opstellen van een vernieuwende boswetgeving, aangepast aan de Vlaamse toestand en vereisten. De werkgroep bestond uit ambtenaren van Waters en Bossen, vertegenwoordigers van de universiteiten en een jurist. Opmerkelijk was de afwezigheid van de privé-boseigenaren en van zogenaamde externe belangengroepen.

De werkzaamheden leidden in 1981 naar een volledig uitgewerkt ontwerp van bosdecreet. Maar dan begon een lange lijdensweg: herhaaldelijk wisselende ministeriële bezettingen, inspraak van talrijke officiële en officieuze belangengroepen, advies van de Raad van State, voorrang aan andere decreten, enz. Teksten werden voortdurend herschreven, vanzelfsprekend met verlies aan coherentie voor het geheel.

Voor een gedeelte werden ernstige bezwaren geuit door de Raad van State, die meende dat

de decretale bevoegdheid van het Vlaamse Gewest overschreden werd. Om hieraan te verhelpen werd een reeks artikelen (39) van het Boswetboek niet afgeschaft. Het betreft voornamelijk bepalingen inzake rechtspleging en bestraffing.

Uiteindelijk werd in september 1989 door de Vlaamse Executieve een ontwerp van Bosdecreet goedgekeurd, zodat vervolgens dit ontwerp behandeld kon worden door de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud van de Vlaamse Raad. Deze commissie besteedde niet minder dan 18 vergaderingen aan het ontwerp en keurde een 85 amendementen en een 60 tekstwijzigingen goed, zonder evenwel de essentie van het ontwerp te wijzigen. Als gevolg hiervan werd het Bosdecreet door de Vlaamse Raad met een overgrote meerderheid (87%) goedgekeurd.

Algemeen concept van het Vlaams bosdecreet

Het Bosdecreet is als een volledig nieuw document te beschouwen, en dus zeker niet als een aanpassing of een bijsturing van het vroeger Boswetboek.

Het bevat 113 artikelen, verdeeld over 10 hoofdstukken :

- H I: Algemene bepalingen.
- H II: De bosfuncties.
- H III: Het Bosbeheer.
- H IV: De Vlaamse Hoge Bosraad.
- H V: Het beheer van de bossen.
- H VI: Bijzondere bepalingen betreffende de openbare bossen.
- H VII: Bijzondere bepalingen betreffende de privé bossen.
- H VIII: De bosbescherming.
- H IX: Het opsporen en vaststellen van bosmisdrijven.
- H X: Opheffingsbepalingen.

Door het Bosdecreet werd het Boswetboek van 1854 grotendeels opgeheven. Zoals reeds

gezegd werden echter om grondwettelijke redenen 39 artikelen van het Boswetboek behouden. Het Bosdecreet regelt een aantal zaken op een directe manier. Er moet evenwel nog een groot aantal uitvoeringsbesluiten getroffen worden. In 47 artikelen (=42%) wordt verwezen naar bijkomende besluiten uitgaande van de Vlaamse Executieve.

Een aantal bepalingen heeft op alle bossen betrekking. Daarnaast zijn er die uitsluitend gelden voor de openbare bossen of voor de privé-bossen.

Bij de opstelling en uitwerking ervan werd zeer weinig rekening gehouden met de bestaande internationale wetgeving. In feite werd enkel gepoogd om het begrip "bos" in overeenstemming te brengen met buitenlandse bepalingen. Uiteindelijk wijkt de definitie nog zeer sterk af van deze aangenomen door de Europese Gemeenschappen.

Algemeen moet gesteld worden dat multifunctionaliteit en bosbescherming aan de basis liggen van het decreet. Hoewel de strafbepalingen niet te onderschatten zijn, werd zeker de nadruk niet gelegd op repressie. De overtuiging overheerst dat door samenwerking met alle betrokkenen en door ondersteuning van de eigenaren op termijn de beste resultaten kunnen behaald worden.

Invloed van externen

Het is duidelijk dat alle basisdeelen reeds in een eerste fase gelegd werden door de werkgroep van bosbouwkundige experts. Een vergelijking van het eerste ontwerp (1981) met het definitieve decreet (1990) toont evenwel ook dat aan de uitwerking van de basisprincipes sterk gesleuteld werd. Volgend beeld van de invloed van de diverse "externe" groepen kan weergegeven worden.

1. De recreanten.

Alhoewel zij veruit het grootst in aantal zijn, was hun inspraak praktisch onbestaande. Zij zijn niet of onvoldoende gegroepeerd en het grootste gedeelte onder hen bekommert of bemoeit zich ook niet veel met het bosbeheer.

2. Het natuurbehoud.

Deze groep wilde enerzijds de ecologische functie van het bos nog meer beklemtonen en probeerde anderzijds om zelf de bevoegdheid over een reeks bossen geheel of gedeeltelijk te verwerven.

Onder hun invloed werd een afzonderlijk hoofdstuk over de ecologische functie ingevoerd (dat wetenschappelijk evenwel sterk bekritiseerd wordt) en werden bijzondere bepalingen voorzien voor de bossen als natuurreserveaat geklasseerd (is niet hetzelfde als bosreservaat) en voor de bebouwingen in gebieden die voor het natuurbehoud van bijzondere betekenis zijn. Hierbij willen zij vaak ofwel helemaal geen bos ofwel uitsluitend inheemse boomsoorten.

3. De landbouw

Het is niet duidelijk of de landbouw, zoals het natuurbehoud, bestendig heeft gewogen op het ontstaan van het decreet. Het is wel een feit dat zij in de commissie enkele krachtige bepalingen heeft kunnen doordrukken om bebouwing in landbouwgebieden onmogelijk te maken. Twee punten zijn vooral te vermelden :

- een vetorecht van de dienst Landbouw voor bebouwingen in agrarische gebieden;
- de bossen, aangelegd in het kader van de Europese "set aside" politiek, vallen niet onder het Bosdecreet.

4. De lokale overheden.

Vooraf de gemeentebesturen wilden een grotere autonomie over

hun bossen. Zij werden hierin ten dele gevolgd.

5. De ruimtelijke ordening.
Deze groep heeft zich gedurende een zekere periode sterk beziggehouden met de ruimtelijke aspecten van het bos. Als gevolg hiervan werd een artikel ingevoerd waardoor een lange termijnplanning opgelegd wordt. Overigens behoorde voorheen het beslissingsrecht over ontbossen vooral tot deze dienst. Door het decreet moet nu ook advies aan het Bosbeheer gevraagd worden.

6. De jacht.
In feite is de druk van de jachtmiddens beperkt geweest. Zij waren wel bekommerd over het faunabeheer in de bossen, maar dit werd nooit uitgewerkt. De Vlaamse Hoge Jachtraad is gemachtigd om advies te geven over bepaalde voorstellen.

Positie van rechtstreeks betrokkenen

Een onderscheid wordt hierbij gemaakt tussen het Bosbeheer, de openbare boseigenaar en de privé-boseigenaar.

1. Het Bosbeheer.
Voorheen was het Bosbeheer in hoofdzaak belast met het beheer van openbare bossen. Door het Bosdecreet wordt de verantwoordelijkheid ten dele opgedreven, maar anderzijds ook beperkt. Het Bosbeheer moet nu in principe instaan voor de toepassing van de bosregeling op alle bossen en voor het toezicht op het beheer. Het Bosbeheer moet geen beheersplannen meer maken voor de openbare bossen die geen domeinbossen zijn. Daarentegen is het nu belast met een belangrijke opdracht ten opzichte van het privé-bos :
- goedkeuring van beheersplannen;

- advies aan privé-eigenaren;
- toezicht op het privé-bos.

2. De openbare boseigenaren.
Het begrip openbare boseigenaar werd zo ruim mogelijk geïnterpreteerd.
Het betreft echter vooral de gemeenten.

Bepaalde gemeenten wilden een zo groot mogelijke autonomie over hun bossen of probeerden zelfs hun bossen aan het Bosdecreet te onttrekken. Zij werden hierin niet gevolgd. De voornaamste redenen hiertoe waren : het gebrek aan deskundigheid, de slechte ervaringen met de gemeentelijke reglementen inzake kappen en aanplanten en de algemene onmogelijkheid voor een gecoördineerd gewestelijk bosbeleid. Aan de lokale openbare besturen werd evenwel het recht gegeven om zelf hun beheersplannen niet alleen op te stellen maar ook goed te keuren, zij het na advies van het Bosbeheer.

3. Het privé-bos
De grootste vernieuwing van het Bosdecreet is het betrekken van het privé-bos in het algemeen bosbeleid. Dit uit zich voornamelijk in het verplichte beheersplan. Deze maatregel gaf evenwel aanleiding tot enkele fundamentele opmerkingen, zoals :
- dirigistische tendens en collectivisering van het bosbezit, bureaucratie;
- beperking van eigendomsrecht in tegenspraak met Burgerlijk Wetboek.

Ondanks deze bezwaren meende de wetgever dat, wegens de geringe bosoppervlakte, het groot aandeel van het privé-bos en de hoge druk op het bos, het privé-bos een taak te vervullen heeft in een ruimer maatschappelijk kader. Bovendien werd gesteld dat, in zijn totaliteit beschouwd, het

Bosdecreet geen lasten oplegt aan de eigenaar, maar dat deze vooral een service krijgt : recht op advies en op subsidie, rechtszekerheid.

Wat staat niet in het bosdecreet

Een aantal zaken wordt in het Bosdecreet helemaal niet geregeld. De twee voornaamste punten zijn :

1. De regeling van de successierechten.

De privé-boseigenaar moet in België zware successierechten betalen, des te meer daar door speculatie en andere omstandigheden de grondprijzen vaak zeer hoog zijn. Alhoewel deze materie sinds lang ter discussie ligt werd ze in het Bosdecreet niet aangeraakt. De voornaamste reden hiertoe is dat velen van mening zijn dat deze materie tot de bevoegdheid van de nationale wetgever behoort en dus niet door de Gewesten geregeld kan worden. Overigens is het onduidelijk of hiertoe ook de politieke wil bestaat.

2. De bedreiging door externe gevaren.

Het Bosdecreet handelt niet over bedreigingen ten gevolge van allerlei vormen van pollutie. Dit wordt voorbehouden aan de algemene milieuwetgeving en aan de wetgeving op de ruimtelijke ordening.

Wel zijn er sterke maatregelen tegen bosbranden. Er wordt verhoopt dat de bossen, omwille van hun grotere natuurlijkheid, een verhoogde weerstand zullen bekomen tegenover abiotische en biotische bedreigingen.

Tevens zijn er punten die maar ten dele in het Bosdecreet geregeld zijn.

- Een groot aantal uitvoerings-

besluiten moet nog getroffen worden.

- Onvoldoende middelen zijn voorhanden voor de gepaste uitbouw van het Bosbeheer. Ondanks de sterk toenemende bevoegdheid van deze dienst, werden enkel vijf nieuwe ambtenaren voorzien in het kader van het privé-bosbeleid.

- Alhoewel de aanleg van nieuwe bossen beschouwd werd als een van de hoofddoelstellingen, werd aan de uitvoering hieraan geen aandacht besteed. Integendeel, bebossingen worden algemeen bemoeilijkt.

- Er werd, evenwel zonder succes, gepoogd om verdere bosversnippering te verhinderen. Dit probleem werd gedeeltelijk opgevangen door het stimuleren van vrijwillige bosgroeperingen en door de verplichting van gemeenschappelijke beheersplannen voor aaneengesloten kleine bouseigenaren.

- Sommigen betreuen ook dat de landschappelijke functie van het bos onvoldoende werd uitgewerkt.

Meest betwiste artikelen

1. Het begrip bos.

Zeer lang en dikwijls werd gediscuteerd over een onbetwistbare definitie van het begrip bos. Vooral ter discussie staan: de minimale oppervlakte (niet vastgelegd), het verschil met een park en bossen (?) in verkavelde woongebieden.

2. Tijdelijke aanplantingen ter uitvoering van verordeningen van de Europese Gemeenschap voor wat betreft het uit produktie nemen van bouwland.

Door de landbouwmiddelen werd bekomen dat deze aanplantingen niet onder het Bosdecreet vallen. Hoofdbedoeling is de mogelijkheid om terug te ontbossen.

3. De ecologische functie van het bos.

Deze werd zeer beperkend omschreven, in hoofdzaak ter bevordering van de flora. Ze geldt bovendien praktisch uitsluitend voor de openbare bossen.

4. De bosreservaten.

Deze werden, weliswaar terecht, gekoppeld aan de wetenschappelijke functie. Maar daardoor ontstaat de indruk dat de andere bossen geen enkele wetenschappelijke functie kunnen hebben en dat de bosreservaten enkel een wetenschappelijke functie hebben.

5. Het beheersplan.

Vormt de kern van het Bosdecreet. Hieromtrent bestaat weinig discussie.

6. Bossen geklasseerd als natuurreservaten.

Het natuurbehoud wilde deze bossen volledig onttrekken aan het Bosbeheer. Ook het beheersplan van deze bossen werd bestreden.

7. Het beheer van de lokale openbare bossen (gemeentebos).

Sommigen wilden dat het volledig beheer toevertrouwd werd aan de gemeenten. Uiteindelijk werd, precies zoals voorheen, het technisch beheer verder toegewezen aan het Bosbeheer. De gemeenten hebben wel grote rechten inzake beheersplannen.

8. Bossen in agrarische gebieden.

Een bebossing van agrarische gebieden is gebonden aan het gunstig advies van de dienst Landbouw. Ook de rooiing van deze bossen werd vergemakkelijkt.

9. Bebossingen in natuurgebieden en in ekologisch waardevolle

gebieden. Hiervoor is het advies van de dienst Natuurbehoud vereist. Eerst werd gepoogd om ook herbebossingen aan dit advies te onderwerpen.

10. Werkzaamheden die wijzigingen van de fysische toestand voor gevolg hebben.

Al deze werkzaamheden mogen maar mits machtiging van het Bosbeheer uitgevoerd worden. De vraag is evenwel welke wijzigingen allemaal bedoeld worden.

Budgettaire aspecten van het Bosdecreet

Een van de eerste vragen, die in de Commissie gesteld werden betrof de financiële implicaties van het Bosdecreet. De Gemeenschapsminister raamde deze als volgt:

- Bijkomende taken inzake privé-bos	
- Personeelskosten	19 miljoen BF.
- Toelage per jaar	30 miljoen BF.
Bijkomende taken	
inzake openbaar bos	2 miljoen BF.
	51 miljoen BF.

Volgende bedenkingen werden daarbij gemaakt:

- De kosten voor het extra personeel werden onderschat. Gerekend werd met 6 ingenieurs, 15 boswachters en 5 opstellers. (Voorlopig wordt enkel gedacht aan de ingenieurs ter bevordering van het privé-bos).

- De hoogte van de toelagen kan niet in een decreet vastgelegd worden.

- Er moet ook gerekend worden met min opbrengsten tengevolge van beperkingen op bosreservaten en op schermbossen.

Anderzijds wordt ook verwacht dat de toepassing van het Bosdecreet zal leiden tot een groter direct en indirect gewin. Door een algemeen beter beheer en door het invoeren van de beheersplan-

nen in het privé-bos zal zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de kappingen toenemen. In de veronderstelling dat de produktie in het privé-bos zou stijgen met 1 m³/ha en de waarde met 200 F m³ kan grosso modo met een verhoogde waarde van 90 miljoen BF gerekend worden.

Daarnaast is te rekenen met indirecte waarden, zoals :

- verhoging van de toegevoegde waarde;
- verbetering van de houtbalans en verstevigen van de positie van de houtverwerkende nijverheid;
- belangrijke toename van de recreatieve waarden en van de andere niet direct economische functies.

Aldus moet de toepassing van het Bosdecreet zeker geen negatieve financiële gevolgen hebben.

Besluit

Door het Bosdecreet van 13 juni 1990 beschikt Vlaanderen thans over een eigen boswetgeving, aangepast aan de specifieke bosbouwkundige en maatschappelijke omstandigheden. Hierdoor werd in Vlaanderen het Boswetboek van 1854 grotendeels opgeheven. Een aantal artikelen moest evenwel, om grondwettelijke redenen, behouden blijven. Deze toestand is een logisch gevolg van de Gewestvorming. Aldus kunnen Vlaanderen, Wallonië en Brussel elk hun eigen boswetgeving hebben. Wettelijk is niets voorzien om nog een of ander gemeenschappelijk gedeelte te hebben. Op dit ogenblik is in Wallonië nog het Boswetboek van kracht, maar ook hier tracht men dit aan te passen. In Brussel zijn praktisch geen bossen.

Het Vlaamse Bosdecreet gaat er van uit dat het bos een algemeen maatschappelijke functie heeft verworven, dat het multifunctioneel en binnen bepaalde ecologische randvoorwaarden beheerd

moet worden en dat in ruil hiervoor diverse compensaties aan de boscijneraar gegeven moeten worden opdat hij zijn bossen in een optimale staat zou kunnen brengen.

Het Bosdecreet moest rekening houden met bestaande wetgevingen. Het heeft het voorwerp uitgemaakt van meer dan 10 jaar durende discussies. Het werd in eerst instantie opgesteld door bosbouwers, maar later werd het herhaaldelijk gewijzigd vooral onder druk van de sectoren natuurbehoud en landbouw. Eerstgenoemden wilden zelf meer bevoegdheid, of geen bos, of meer natuurlijk bos, terwijl laatstgenoemden bossen uit de agrarische gebieden wilden verbannen.

Uiteindelijk werd het Bosdecreet door de Vlaamse Raad met een grote meerderheid goedgekeurd. Aan het Bosbeheer werd een grote verantwoordelijkheid toevertrouwd, de lokale openbare besturen kregen meer autonomie en de rechten en de plichten van de privé-boscijneraars werden nader omschreven.

Hiermede zijn zeker niet alle problemen opgelost. Er moeten nog veel uitvoeringsbesluiten getroffen worden en de nodige middelen moeten ter beschikking gesteld worden. Het Bosbeheer draagt nu een grote verantwoordelijkheid. Het moet er ook naar (kunnen) handelen. Een grondgedachte bij de opstelling van het Bosdecreet was samenwerking. Het ziet er naar uit dat dit mogelijk zal zijn tussen het Bosbeheer en de andere boscijneraars, maar dat het wel eens moeilijker zou kunnen worden tussen de verschillende administratieve diensten die elk menen belangen te hebben in het bos.

Het Bosdecreet van 1990 is geen eindpunt. Het is een nieuwe start, vooral voor de privé-boscijneraars.

Literatuur

Het Vlaamse Bosdecreet. 1990. Groene Band, nr. 80 (met artikels van De Seranno, J., Janssens, F., Kelchtermans, T., Lust, N., Spaas, J.).

Het Bosdecreet van 13 juni 1990. Instituut voor Milieurecht, K.U. Leuven (met artikels van Boes, M., De Ketelaere, K., D'hooghe, D., Dua, V., Janssens, F., Pieters, A., Spaas, J.).

Janssens, F., De Schuyter, J., 1990. Het Bosdecreetboek, Vanden Broele, Brugge.

Van Miegroet, M., 1990. Het Nieuwe Bosdecreet. Die Keure, Brugge. 11